

Här Fernand Etgen
President vun der Deputéiertechamber
19, um Krautmaart
L-1728 Lëtzebuerg

Lëtzebuerg, den 2. Mee 2022

Här President,

esou wéi d'Chambersreglement et virgesäit, bieden ech lech, dës parlamentaresch Fro un den Här Verkéiersminister weiderzeleeden.

Den 2. Mee huet den Här Minister dem Tageblatt en ausféierlechen Interview ginn, wou hie seng Visioun fir d'national Verkéiersinfrastruktur bis 2035 duergeluecht huet a besonnesch op den Ausbau vun de Vélosweeër agaangen ass. Den Här Minister huet dobäi betount, datt hie virgesäit, fir d'Autoen an Zukunft ëmmer méi staark aus eisen Uertschaften erauszehalen an dës Politik och duerch baulech Moosnamen ze begleeden. Sou ass zum Beispill ze liesen: *"Ich denke daran, Parkstreifen zugunsten eines Radwegs zu opfern"*. Weider kënnt de Minister um Schluss och zur Conclusioun: *"Ich habe doch keine Lust in eine Stadt zu reisen, wo es nur so von Autos wimmelt [...] Lebensqualität bedeutet, dass die Stadt den Menschen gehört"*. Lo ass et awer sou, datt och hannert all Auto op mannst ee Mënsch steet, deen dës benotzt, zum Beispill well e schwéier Kommissiounen transportéiert, well d'Meteo net attraktiv ass fir mam Vélo ze fueren oder well et ëm kierperlech guer net anescht méiglech ass.

Allgemeng geet aus dem Här Minister sengen Ausféierungen op jiddefalls ervir, datt Plaz zu Lëtzebuerg eng begrenzt Ressource ass, déi notament duerch den ze erwaardenden demographesche Wuesstem déi nächst Jore weider rapid méi knapp wäert ginn. Am private Beräich dréckt dës Knappheet sech haut schon duerch ganz héich Logementspräisser aus, während am ëffentleche Raum d'Verdeelungskonflikter tëschen verschiddene Gesellschaftsgruppen, wéi zum Beispill Foussgänger, Véloschaufferen an Autoschaufferen op där anerer Säit riskéieren, sech ëmmer méi héichzespillen. An deem Zesummenhang ass notament un dem Här Minister seng follgend Ausso an engem Interview vum 26. Februar am Paperjam ze erënneren: *"Je pense personnellement qu'il ne faut pas pénaliser les utilisateurs de la voiture avant la mise en œuvre d'une offre de transport alternative performante. Par contre, une fois que l'on a mis en place un système de mobilité performant, avec des alternatives à la voiture, on peut recourir au bâton pour convaincre. Si, malgré l'offre alternative existante, vous continuez à privilégier la voiture, alors vous devrez payer pour cela [...] Je pense que la majorité de la population est raisonnable et privilégiera l'offre de transport la plus attractive. Comme pour le vaccin, toutefois, il y a une part de la population que l'on ne parvient pas à convaincre. Avec la voiture, il faudra in fine donner à la part de la population qui n'entend pas adapter ses habitudes d'autres raisons de le faire"*.

An deem Zesummenhang géif ech dem Här Verkéiersminister gär dës Froe stellen:

- 1) Eng vun de Moosnamen, déi den Här Minister proposéiert, fir d'Autoen aus den Uertschaften erauszehale läit an der Ëmleedung vum Transitverkéier. Dës Moosnam kéim jo effektiv och den Autoschaufferen ze gutt, déi doduerch méi flësseg kënne fueren, mee wéi bei all zukünftgem Infrastrukturprojet stellt sech d'Fro vun der Plaz ëmmer méi dréngend. Wéi eng Etuden a méiglecherweis och scho Projete bréngt den Här Minister aktuell op de Wee fir bei der

Raumerschléissung vun där strikter Limitt ob d'Notze vun der Uewerfläch ewechzekommen an aner Alternativen ze erschléissen? Wéi eng Etuden a Projete plangt den Här Minister fir den allgemengen Tunnelbau ze intensivéieren an domat souwuel den Transitverkéier mam Auto wéi iwwer d'Eisebunn an den nächste Joren a Joerzénge méi staark ënnerierdesch kënnen ëmzeleeden? Ginn an deem Sënn och scho Modeller aus dem Ausland studéiert? Falls jo, wéi eng?

- 2) Wéi schonn uewen zitéiert, gesäit den Här Minister vir, fir de knappe Verkéiersraum an den Uertschaften zulaaschte vun den Autosfuerer nei ze verdeelen, zum Beispill andeems nach méi Parkméiglechkeete verschwannen. Wéi och schonn uewe geschriwwen, géif sou eng Decisioun fir vill Leit nei Aschränkungen an de Risiko mat sech bréngen, datt nach méi, besonnesch kleng Geschäfte, aus den Uertschaften verschwannen. Wéi beispillsweis de Projet vun der Passerelle ënnert der neier Bréck, am Sënn vun der Fro virdru weist, läit déi bescht Léisung duerfir ëmmer nach doran, no Weeër ze sichen, fir neie Raum ze schafen. Gesäit den Här Minister vir, fir d'Geneemegungsprozedure fir de Bau vun ënnerierdeschem private Parkraum zesumme mat deenen aneren zoustännege Verwaltungen ze vereinfachen a sou och duerch d'Mobiliséierung vu privatwirtschaftleche Ressourcen Ofhëllef ze leeschten? Kéint den Här Minister sech an deem Sënn och virstellen, de Bau vu gewerbleche Parkplazen an Zukunft méi staark mat private Wunnbauprojeten ze verbannen?
- 3) Wéi besonnesch dat däitsch Beispill weist, kann et am Verkéier net nëmmen zu Konflikter tëschent Autoschaufferen an anere Gruppe kommen, mee och ganz staark zu anere Gruppen ënnerteneen, zum Beispill Vëloen a Foussgänger an op diicht frequentéierte Strecken deelweis och den Trammen a Foussgänger. Kann den Här Minister elaboréieren, firwat hien sech bei der aktueller Verkéiersplangung duerfir sou staark op d'Opposition géint den Auto fokusséiert, ouni op aner potenziell Sträitpunkten anzegoen?
- 4) Allgemeng ass unzuhuelen, datt den Haaptprobleem, deem dës Regierung beim Auto gesäit, an den CO2-Emissiounen vun de Verbrennungsmotoren läit. Wann awer déi individuell Mobilitéit ëmmer méi staark ageschränkt gëtt, ass d'Elektromobilitéit gläichermoosse betraff. Iwwert wéi eng Rechtssécherheet verfüegen déi Leit, déi aktuell héich Zommen an déi entspreichend Infrastrukturëmstellung investéieren, datt si herno net op deene Käsche sëtze bleiwen, well si souwisou néirens méi mam Auto hikommen?

Mat déiwem Respekt,

Jeff Engelen
Deputéierten

Äntwert vum Minister fir Mobilitéit an öffentlech Aarbechten op d'parlamentaresch Fro n° 6133 vum 3. Mee 2022 vum Här Deputéierten Jeff Engelen.

- 1) *Eng vun de Moosnamen, déi den Här Minister proposéiert, fir d'Autoen aus den Uertschaften erauszehale läit an der Ëmleedung vum Transitverkéier. Dës Moosnam kéim jo effektiv och den Autoschaufferen ze gutt, déi doduerch méi flësseg kënne fueren, mee wéi bei all zukünftegem Infrastrukturprojet stellt sech d'Fro vun der Plaz ëmmer méi dréngend. Wéi eng Etuden a méiglecherweis och scho Projete bréngt den Här Minister aktuell op de Wee fir bei der Raumerschléissung vun där strikter Limitt ob d'Notze vun der Uewerfläch ewechzekommen an aner Alternativen ze erschléissen? Wéi eng Etuden a Projete plangt den Här Minister fir den allgemengen Tunnelbau ze intensivéieren an domat souwuel den Transitverkéier mam Auto wéi iwwer d'Eisebunn an den nächste Joren a Joerzénge méi staark ënnerierdesch kënnen ëmzeleeden? Ginn an deem Sënn och scho Modeller aus dem Ausland studéiert? Falls jo, wéi eng?*

Am nationale Mobilitéitsplang fir 2035 sinn dräi Verkéiersinfrastrukture virgesinn, déi op d'mannst zum Deel ënnerierdesch verlafen: de Contournement de proximité vun Dikrech (Säit 118), de Contournement de proximité vun Ettelbréck (Säit 118), an zu Dummeldeng eng nei Verbindung tëscht der N7 an der N11 (Säit 114), fir Beggen, Eech an Dummeldeng vum Transitverkéier ze entlaaschten.

- 2) *Wéi schonn uewen zitéiert, gesäit den Här Minister vir, fir de knappe Verkéiersraum an den Uertschaften zulaaschte vun den Autosfuerer nei ze verdeelen, zum Beispill andeems nach méi Parkméigleckeete verschwannen. Wéi och schonn uewe geschriwwen, géif sou eng Decisioun fir vill Leit nei Aschränkungen an de Risiko mat sech bréngen, datt nach méi, besonnesch kleng Geschäfte, aus den Uertschaften verschwannen. Wéi beispillsweis de Projet vun der Passerelle ënnert der neier Bréck, am Sënn vun der Fro virdu weist, läit déi bescht Léisung duerfir ëmmer nach doran, no Weeër ze sichen, fir neie Raum ze schafen. Gesäit den Här Minister vir, fir d'Geneemegungsprozedure fir de Bau vun ënnerierdeschem private Parkraum zesumme mat deenen aneren zoustännege Verwaltungen ze vereinfachen a sou och duerch d'Mobiliséierung vu privatwirtschaftleche Ressourcen Ofhëllef ze leeschten? Kéint den Här Minister sech an deem Sënn och virstellen, de Bau vu gewerbleche Parkplazen an Zukunft méi staark mat private Wunnbauprojeten ze verbannen?*

Ewéi am Koalitiounsaccord virgesinn, wäert nach an dëser Legislatur eng Parkraumstrategie publizéiert ginn. Den nationale Mobilitéitsplang identifizéiert d'Gestioun vum Parken als eng vun deene fënnf groussen Opportunitéiten, fir d'Demande u Mobilitéit bis 2035 an de Grëff ze kréien (Säit 30). Ob een eng Parkplaz fënnt, hänkt net dovun of, wéivill Parkplaze gebaut goufen, mä wéivill der fräi sinn (Säit 176). Et ass also net d'Zil, iwwerall ëmmer méi Parkplazen ze bauen (Säit 174), mä déi existent an déi nei Parkplazen esou ze verwalten, dass déi Notzungsart, déi op enger bestëmmter Plaz grad am sënnvollsten ass – ewéi zum Beispill als Client kuerz eppes akafen ze goen – do och ee Virdeel huet (Säiten 30 an 176). Well keng lëtzebuergesch Stad sech bis 2035 nach 40 % méi Autostrafic wënscht, spillen d'Parkanlagen P+R am Plan National de Mobilitéit eng wichteg Roll a ginn och massiv ausgebaut (Kaarten op de Säiten 42 an 114 bis 172).

- 3) *Wéi besonnesch dat däitsch Beispill weist, kann et am Verkéier net nëmmen zu Konflikter tëschent Autoschaufferen an anere Gruppe kommen, mee och ganz staark zu anere Gruppen ënnerteneen, zum Beispill Vëloen a Foussgänger an op diicht frequentéierte Strecken deelweis och den Trammen a Foussgänger. Kann den Här Minister elaboréieren, firwat hien sech bei der aktueller Verkéiersplangung duerfir sou staark op d'Oppositoun géint den Auto fokusséiert, ouni op aner potenziell Sträitpunkten anzegoen?*

Säit den Tram 2017 an der Stad fiert, wou e méttlerweil eng 75 000 Leit den Dag transportéiert, ass et am Ganzen zu 3 liicht blesséierte Foussgänger komm, an zu 4 sougenannte geféierleche Situatiounen, woubäi awer kengem eppes geschitt ass. Bei den Accidenter tëschent Tram a Vëlo gouf et bis elo keng Accidenter mat Blesséierten a 4 geféierlech Situatiounen, bei deenen awer och keen zu Schued komm ass. Dës Zuele stinn am Géigesaz zum Autosverkéier, wou an de Joren 2017 bis 2021 18 déidlech Accidenter mat Foussgänger (2022 ass bis elo eng Persoun leie bliwwen), 180 schwéier verletzte Foussgänger an 120 schwéier verletzte Cyclisten, souwéi 563 liicht blesséiert Foussgänger an 260 liicht blesséiert Cycliste ze verzechnen sinn. Déi geféierlech Situatiounen ouni Persouneschued gi beim Autosverkéier net erfaasst. Wat d'Cohabitatioun tëschent Foussgänger a Cyclisten ugeet, esou gëtt déi laut Ëmfroe vu béide Säiten als stresseg empfongt, woubäi et an de Jore 2017 bis 2021 zu 6 (Foussgänger a Cycliste) schwéier Blesséierten an 19 liicht Blesséierte komm ass. Den nationale Mobilitéitsplang gesäit vir, dass fir Foussgänger a Cyclisten op d'mannst iwwerall do, wou der vu béide Gruppe vill ënnerwee sinn, et eng kloer vunenee getrennten Infrastruktur soll ginn.

- 4) *Allgemeng ass unzehuelen, datt den Hauptprobleem, deen dës Regierung beim Auto gesäit, an den CO2-Emissiounen vun de Verbrennungsmotoren läit. Wann awer déi individuell Mobilitéit ëmmer méi staark ageschränkt gëtt, ass d'Elektromobilitéit gläichermoosse betraff. Iwwert wéi eng Rechtssécherheet verfügen déi Leit, déi aktuell héich Zommen an déi entspriechend Infrastrukturëmstellung investéieren, datt si herno net op deene Käsche sëtze bleiwen, well si souwisou néirens méi mam Auto hikommen?*

Am nationale Mobilitéitsplang steet ënnert Anerem op de Säiten 81, 85, 88, 118 an 120, dass een och am Joer 2035 nach iwwerall mam Auto soll hikommen. Ewéi an anere Länner a Stied, kann et awer vereenzelt sinn, dass een am Interêt vun der Verkéierssécherheet a Liewensqualität an der eegener Uertschaft par Rapport zu haut een onbedeitende Detour muss fueren, well engem säin Uertschär verkéiersberouegt ginn ass.

Lëtzebuerg, den 9. Juni 2022

De Minister fir Mobilitéit an ëffentlech Aarbechten

(s.) François Bausch